

Kramerský

Chr. král. Vlastenské Noviny.

Roku 1792.

Dro. 36.

V Sobotu

dne 8 Zárí.

Čtvrtý roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Válečné zprávy, list dvanáctý.

Na den 18 srpna polní Šbrog-
nosta hrabě Klerfé z svého
hlavního bytu v Arlonn
následující zprávu dává: Dne 10 té-
hož s gednou částkou svého wogsta při-
táhl do místa tak řečeného Sw. Huber-
ta, odkudž se hned dále na cestu chy-
stal, a dne 15 přitáhl do Sabaye, a dne
16 do Arlonu, kdežby se s ostatkem své-
ho válečného lidu spogil. Nepřátelé,
genž při začátku měsíce srpna w té stra-
ně v Longwy a Montmedy shromáždě-
ni byli, a na našich hranicích v Wir-
tonu, Orwalu a Claissato stráfovali,
s gednou částkou wogsta Generála La-
sayeta, Freryž w Orwalu stál, do Ra-
rygnanu, Sedanu a Bullionu se obrátili.

Královská Pruská armáda pod
zprávou Brunsswického Wýwody dne 18
srpna do Betenburku, a odtud dne 19
do Tyrceleu přitáhla, odkudž potom
dne 20 na levém břehu řeky Stry na
město Longwy vyraziti chtěla. Týmž
časem také polní Šbrognosta hrabě Kler-
fé s svým wogstem, podle učiněného
pořádku Brunsswického Wýwody, do
Klemensy přitáhl, aby po pravém bře-
hu též řeky na Longwy autof učiniti
mohl.

Gakož dále gestře píše z polního
ležení v Rosne Pan polní Šbrognosta
hrabě Klerfé, hned dne 19 srpna mezi
Klemensy a Miesansy polní ležení nara-
zyti kázal, a dne 20 táhl k prw prawe-
né

němá města Longwy. Strze to nepřátelé byli přinuceni z tak řečených míst, Kremitaze, sw. Rema, Piemontu, a vrchu sw. Martina nazpátek causnauti, a nássi hned ta místa takovým způsobem osadili, že nepřátelé po pravém břehu žádného více průchodu místi nemohli; a mezy tím y Pruské wogsto po lewém břehu se položilo.

Gesstě toho dne gest nepřátelům oznámeno, aby město vzdali; wssak ale Řiditel dal odpověď, že má aumysl až do posledního muže se brániti. W noci dne 22 pocali nássi z mozdírů a děl, kterěz blíž města měli, welmi sylně střeliti, a tak na mnoha místech město zapálili; a když dne 23 w noci tuto střelbu zase obnowiti chtěl, a již wss m k tomu přichystáni byli, Řiditel města dal oznámiti, že se podle kapitulacy vzdáti chce.

Žběžnj člankowě té kapitulacy od Pana polnjho Žbrognosty Hraběte Blerse zatím tak gsau ustanoweni: že dne 24 wssecten bránný lid s swau zbraní z města wygiti může, wssak aby před městem zbraň složil, a gi, tež y praporec nassim odwedl; pak že nazpět do Francouz táhnauti může, wssak s tau wýminkau, aby potom celau tuto wálku Francouzům wíce nestanžil.

Potom nássi gednjm batalionem granatyrů a pěchoty nynj prawené město osadili. Pan polnj Žbrognosta, když město pořádně odwedeno bude, gesstě ostatnj zpráwu zaslati minj.

Některé saukromné zpráwy chęgi nám powěditi, že se město Longwy na třetj wystřelenj z děla Prussanům vzdaz-

lo, a že tu Prussané čepři tssaz Francouzů zagali. Wssak nasse dworstá zpráwa, kterauž sine wyssé položili, wzdánj tohoto města pořádněgi wyprawuge, a protož my gen při této zpráwe zůstaněme.

O zageri Francouzského Generála Lafayeta gest tato obssrněgssj zpráwa: Limburstj w cýsarstě král. službě pozůstáwagjcy dobrowolnjcy dne 19 srpna w noci okolo 10té hodiny blíž Rossfortu w Lucemburksu mnoho oficyrů Francouzských zadrželi, genž měli na Flobanku Francouzské masle, a podle své zpráwy do Hollandu geti chtěli. Rozinu při sobě do 50ti měli. Dobrowolnjcy přiwedli ge k swému Wůdcy Hraběti Sarnonfurtowi, a peněwad; tito Francouzowě prawili, že nemagi aumysla k králowstým Francouzským Pryncům giti, Pan Hrabě Sarnonfurt gažto zagatě ge zadržel. Podle gegich zpráwy potom se zwědělo, že strze ten hanebný skutek, kteréhož se neschetná chasa dne 10 srpna w Parížj dopustila, swau armádu opustili. Gažtož poznámenánj gegich osob wřázalo, tak byli tito následugjcy:

Pan Generál Lafayet; polnj Maršalkowě, la Tur Noburk, Alexander Lамет, a Delumoi; Obrst nad myslivcy Wiktor Noburk; Oficyr nad myslivcy Karel Noburk; Generáluw Adjutant la Kolomb, Adjutant a Seytman Nasson; oficyr Subirand a Guwion mladssj; wogenstý Kommissar Pilet; Kapitáni nad dragony Brattj Rumes; Obrstlaytnant Radegnan; Seytman Byrmer, Seytman nad inžiniry Byro de Pycy, a gesstě některj ginj.

Gi

Giné zprávy o autěku Generála Lafayettea gestě nám toto wyprawugj: Gakož gest slyšeti, z geho náwodu Pařížskéj Kommissari, genž s zpráwau strážny onehdeyssiho přiběhu do Sedanu přišli, tam do wězení wřezeni byli. Swau armádu, kterěz prwé přisahu wěrnosti Králi složiti kázal, k Paříži wěsti, a zde neschetnau rotu střestati chtěl. Skrze takowau wěrnost, kterauž podle své powinnosti swému náležitěmu Králi zachowati hleděl, při wlastenském shromáždění byl obžalowan. Wlastenské shromáždění přigalo žalobu proti němu, a prohlásylo, že ho každý muž zastřeliti gako ptáka w powětrj. Wšijmocy chtěli geg buď žiwého buď mrtvého před mřížj wlastenského shromáždění wideti, a za tau příčinu hned po zhorowenij dekrétu mnozý z federatů wydal se na cestu, aby Pana Lafayettea kdesy wyhledali. — Něktej listowé prawj, že Pan Lafayette 13 tisíc loidů s sebou přinesl. Tot gest owšem pěkná částka peněz, kterěz tak snadně pohromadě neshledáme. Francouzskau armádu Pana Lafayettea nynj Pan Dumurier pod swau zpráwau má.

W gístém wčereyném listu čteme toto poznomenj wogsta, gestto proti Francouzům na hranicích stogj. Cysácká armáda w Brabantu gest sylná 58 tisíc a 510 mužů, Prussanů 13 tisíc také tu stogj; cys. armáda w Lucemburku 26 tisíc, a Prussanů 16 tisíc; cys. armáda we Pfalcu 28 tisíc, a Prussanů 24 tisíc; cys. armáda w Bryse 34 tisíc 8 mužů, a Prussanů 7 tisíc. A tak když toto sgednocené wogsto dohromady sečteme, wypadne nám počet

dwakrát sto čtyři tisíce, pět set a osm nácte mužů. — Gakož zpráwy přicházejí, a kterěz se také gístotné býti zdájí, kromuto welikému počtu gestě se geden díl Ruské armády, kteráz nynj w Polské leží, přitazý. Kterau cestau toto wogsto potáhne, gestě nic známo není.

Podlé zpráwy z Karlsruhe, nedaleko Něcu mezy národní gardau a řádným francouzským wogstem stihlo se potýkání, při kterémž (prý) několik tisíc gardystů zahynulo. Dne 27 v večer 25 Wurmserstých husarů wypadlo na národní gardysty w městečku Swayen 4 hodiny od Homburku, kterýchž 12 set bylo, a tito husari takowého gim strachu nabnali, že se w to okamžení wšickni rozprchli, a husari toliko zpráwce městečka a 3 Swoycary zagate nazpátek do ležení přiwedli.

Z Lucemburku 18 srpna. Předewčirem w noci 6 tisíc Francouzů táhlo blíž k Pruské armádě, chtěje předních stráž potýkati; wšak husari pustice se za nimi w welikém počtu, tak sřezdně ge přiwítali, že gich welmi mnoho na místě ležeti zůstalo. Wčereyssiho dne 8 sylně poraněných Francouzů bylo sem přiwzeno, kterj forma gednoho dne přestájí. Nebylo možné husarů nazpátek dostati, když se do potýkání dali. Dnes ráno zase do 40ti zagatých sem přiwzeno gest, a mezy nimi gsau také něktej málo poranění. Zeytreyssiho dne blawnj byt Pruského wogsta přigde do Sessu. Prawě w tu chwíli zase 8 tisíc poraněných Francouzů přiwedli. S Strassburk, Kolnar a Sedan, tato tři města prohlásyla se proti dekrétu,

U n 2

kte

kterýmž vlastenské shromáždění Krále
geho důstojenství na čas zbavilo.

3. Tréviru 19 srpna. Wiercyssho
dne Maršalek Broglie, genž při krá-
lowstých Pryncích proti Francouzům
slauží, vytáhl odtud se všim gýdajm
lidem a se všemi Francouzy, tak že to-
liko gegich duchovní zde zůstali, a po-
ložil se se všim tímto lidem, y s pěcho-
tau, kteráž w Koncu ležela, v Grewen-
macheru, odkudž nedávno Prussané
vytáhli. Gakož ale slyšeti, od Brun-
sswického Wýwody gest jim poručeno,
aby se až k samé Pruské armádě přira-
zyli, čehož se oni nemalo lekli. Pro-
hlášení králowstých Francouzských Prin-
ců proti Francouzům gest pod přese-
m, a zertreyssho dne wygde na světlo.
Strom swobody, polní dělo a 50 rú-
nic, což wše Prussané v Syrku wybo-
gowali, zde na place k podjvání wysta-
weno gest.

Gakož zpráva z Bryslu na den 19
srpna w známost wádí, giž dne 15 té-
hož cela armáda Brunsswického Wý-
wody z svého místa se hnula, a šrz
německý Lotrynk do Francouz wtrhau-
ti chce. Téhož dne armáda Pana pol-
ního Zbrognošty Hraběte Klerse také se
na cestu vydala k Montmedy, a z té
strany Francouzům weyeržnost dělati
bude. Wšecken lid nyní očekává, ga-
kého strachu toto nescísné wogsto Fran-
couzům naháněti bude, neboť gest gisté,
že Francouzové šrze své domácí rú-
žnice, kterýmž konce není, welice ze-
mdlení gsau, tak že se tak snadně wíce
brániti moci nebudau. Dne 15 téhož
geho Milost Král Pruský, králowstý
dědičný Prync a Prync Ludwik spolu

s mnohými Generály a oficerý k své
armádě do Lucemburku přigeli. Také
Brunsswický Wýwoda dne 14 byl w
Lucemburku, wšak zdržew se zde krá-
tký čas, zase k své armádě odgel. —
Pewnost Sarlui, o kteréž předtím byla
zpráva dána, gšte není od Prussanů
wybowána; mezy tím gest prawda,
že v řeky Sary 4 tisíce Prussanů stoji.

3. Paříže 23 srpna. Wogenstý Mi-
nistr Serwan dáwa tuto zpráwu: Po-
něwadž se Maršalek Lukner podezře-
lým učinil šrze své newlastenské regi-
ment, kteréž gať při stole, tak y před celau
armádau k osprawedlnění Pana Lafayeta
mluwil; protož zatím zplnomocněná ra-
da za potřebné vzuala, aby za Generály
při armádě, kterauž Lukner měl pod
swan zpráwu, Pan Belerman a Biron
vstanoweni byli, též aby při armádě
Pana Dumuryera, gšsto gest místo Pa-
na Lafayeta, Pan Arthur Dyllon na
čas svého auřadu zbawen byl. — An-
glický Ministr, tak též Benátský pryč
z Paříže pogedau; přitom wšak An-
glický dwůr se prohlásyl, že neutral zů-
stáwa, a do Francouzských rúžnic mý-
syti se nechce. *) — Podlé dekrétu pro-
stého na den 20 srpna vlastenské shro-
máždění wšecky Šweycarské regimenty
ze služby propustilo. Gakož Francouz-
ské králowstwj s swobodnou Šweycar-
skou obcý přátelskou smlauwu mělo, w
čas wálky 13,784 Šweycarů Francouz-
ům slaužilo.

*) Podlé zpráwy z Amsterodámu,
tam se za gistoru prawí, že Anglický
dwůr šrze onu neschýtnost, kteréž se
Francouzové na den 10 srpna w Paří-
ži dopustili, předce proti nim wálečné

po-